

Nieuwsbrief Samenwerkingsverband Exmoorpony juli 2019

Belfeld, 18 juli 2019

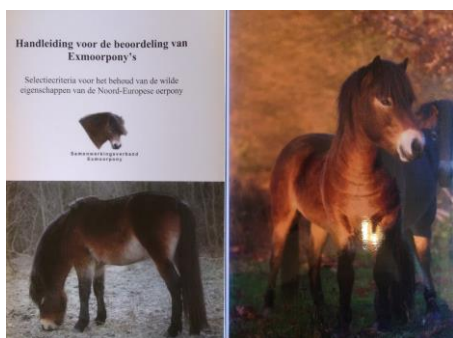
Beste leden,

In deze nieuwsbrief is er eerst aandacht voor het nieuwe exterieurboekje en de laatste ledendag. Vervolgens vertelt James van Leuven wat hem heeft gemotiveerd om de prachtige film “Overlevers” voor ons te maken. We vervolgen met nieuws over de verbinding van twee Friese gebieden (bij De Falom), over het stamboek, over twitter en een uitleg over het feit dat we de term ‘leden’ vervangen door ‘kuddehouders’ en ‘beschermers’. Daarna volgt er een verhaal van Giel Hermans, die Exmoors wil gaan inzetten bij de mariniers. Jaap Mekel over zijn ervaringen met een hengstveulen waarover geen merrie zich bekommerde. Na de jaarcijfers van 2018 en de begroting van 2019 eindigen we zoals altijd met de rubriek ‘de foto’.

Hans Hovens, voorzitter

Nieuw exterieurboekje

Dit jaar is er een nieuwe versie van het exterieurboekje verschenen onder redactie van Eva Koning, Hans Hovens en Jaap Mekel. Hierin hebben minder relevante zaken voor de specifieke keuring van Exmoorpony's, zoals informatie over verschillende typen Exmoorkuddes, maar ook algemene kenmerken bij paarden die reden zijn tot afkeuring (zoals slechte beenstand) plaatsgemaakt voor bijvoorbeeld meer foto's met kenmerkende eigenschappen van Exmoorpony's. Er zijn foto's met zowel gewenste als ongewenste eigenschappen toegevoegd. Ook is er informatie toegevoegd over herkenning van kruisingen (uiteraard reden tot afkeuring). Tijdens de ledendag op 15 mei jl. zijn de nieuwe boekjes uitgedeeld. Alle kuddehouders, sponsors en beschermers die hierbij niet aanwezig konden zijn, krijgen spoedig een exemplaar toegezonden. Mocht u binnen enkele weken geen boekje ontvangen dan kunt u contact opnemen met Hans Hovens (info@faunaconsult.nl).

Voor- en achterkant van het vernieuwde exterieurboekje.

Geslaagde ledendag

Voor de ledendag waren we op 15 mei te gast bij Staatsbosbeheer Maashorst en Maasheggen. Zij stelden hun zaal Zeearend op de Maashorst voor ons beschikbaar. Na een presentatie over de Maashorst door Marc Poulussen (Staatsbosbeheer Maashorst en Maasheggen) en presentatie van de vernieuwde exterieurboekjes, verzorgden Marc Poulussen en Sjaak van Rossum (Stichting Taurus) een rondleiding over de Maashorst. De Maashorst is een natuurgebied van ongeveer 2400 ha groot, dat zich bevindt tussen Uden en Oss. Het gebied bestaat uit graslanden en heiden, die worden omringd door bossen. De hier lopende Exmoors werden uiteraard bezocht en daarnaast werden er ook wisenten en Taurussen gespot. Wat een prachtig gebied en wat komen de Exmoors hier goed tot hun recht!

Presentatie door Marc Poulussen (Staatsbosbeheer Maashorst en Maasheggen).

Entree naar de Maashorst.

Wisenten en Exmoors op de Maashorst. Foto: Arjen Boerman, Free Nature.

Na de lunch presenteerde James van Leuven enkele prachtige zwartwit foto's die hij maakte in Exmoor. Deze foto's zijn vorig jaar al geëxposeerd (zie vorige nieuwsbrief). Vervolgens presenteerde James de door hem gemaakte film "Overlevers" (zie volgend stukje). James maakte deze korte film speciaal voor het samenwerkingsverband. De film ontroerde menig een en tegen wie deze nog niet heeft bekeken zou ik zeggen; doe dat alsnog!

Exmoorpony's (Foto: James van Leuven).

Na de filmpresentatie vertrokken we naar de Kraaijenbergse plassen, waar Sjaak van Rossum een groep afgekeurde Exmoorpony's voor ons in de vangweide had gezet. Deze konden we goed bekijken, veelal aan de hand van de uitgedeelde exterieurboekjes. Om 15.00 uur konden we terugzien op een geslaagde ledendag.

Excursie op de Maashorst.

Deelnemers aan de ledendag bekijken Exmoors op de Kraaijenbergse plassen.

Als bestuur willen we Marc Poulussen en zijn team nogmaals bedanken voor hun gastvrijheid! Staatsbosbeheer Fryslan Noord sponsorde de lunch, Arno en zijn team, dank je wel! Tenslotte danken we James van Leuven voor zijn presentaties en Stichting Taurus (vooral Sjaak van Rossum) voor al het werk dat ze voor de ledendag hebben verricht.

De film ‘Overlevers’

Door: James van Leuven

Het zien van de Exmoorpony in zijn oorspronkelijke omgeving motiveerde me om als vrijwerk niet alleen een fotoserie te maken maar ook een korte film. Een film als pilot om te kijken of ik met dergelijke korte beeldverhalen mijn fotografie werkzaamheden kan uitbreiden. Het resultaat is intussen te zien, althans versie 1.0. Voor mij persoonlijk is de film nog niet compleet er moet nog aan geschaafd worden, Versie 2.0 is in ontwikkeling. Betrokkenheid met je onderwerp zorgt voor meer kennis hierover, veranderende inzichten en wellicht straks ook een versie 3.0 van de film. Wie weet?

Voor wie de film nog niet heeft gezien: [Overlevers](#)

Twee Friese gebieden met elkaar verbonden

Door Arno Paulus (Staatsbosbeheer Fryslan Noord)

Op 4 juni werden twee gebieden van Staatsbosbeheer Fryslan Noord met elkaar verbonden, door opening van de oversteek over de Haadwei in de Falom. Deze oversteek verbindt 2 gebieden via een openbare weg met elkaar. Vrij uniek in Fryslan. De 2 gebieden vormen nu samen een gebied van ruim 80 hectare die ingericht zijn in 2015/2016 met de aanleg van de Centrale As. Het bestaat uit moeras, grasland en bos/moerasbos. Naast de oversteek is er in het Centrale As-project (N356) een ‘fly-over’ gerealiseerd over de Falomstervaart waar onder andere onze grote grazers ook onder door kunnen, een soort ecoduct met het verkeer er overheen in plaats van er onderdoor. Ook vrij uniek.

De eerste groep pony's hebben we in het ene deel los gelaten in februari 2018. Dit groepje bestaat uit een drietal merries van 13+ (oorspronkelijk uit de Rypstjerksterpolder van It Fryske Gea) en 3 jonge merries van 2017 die bij onze andere kudde geboren zijn in de Twijzelmieden. Dit jaar in maart hebben we nog drie jonge merries van 2018 uit Twijzel losgelaten in het andere deelgebied (zie foto's bijgevoegd). Vanaf nu is het dus één gebied met één kudde Exmoors van 10 merries. Naast de Exmoors lopen er ook nog 30 hooglanders in het hele gebied. We zullen de komende jaren de dieren en het gebied volgen en zo nodig bijsturen met maaien of meer/minder dieren. We zijn erg benieuwd naar de ontwikkelingen.

De oversteek over de Haadwei (Foto: Remco de Vries, Omrop Fryslân).

Het gebied is erg goed te overzien als je over de N356 rijdt en ter hoogte van de Westereen naar links en rechts kijkt. Er zijn ook hele mooie recreatieve wandel- en fietspaden door en rond het gebied (Goddeloze singel / Rinewal / Haadwei).

De drie jonge merries uit Twijzel worden vrijgelaten.

Stamboek 2017 online en oproep om gegevens

Door: Lodewijk van Kemenade (stamboekhouder)

Het stamboek van 2017 staat nu online en is te vinden op onze website. Inloggen in het stamboek kan met:

Username: exmoor

Wachtwoord: oerpony .

Het streven is de versie 2018 nog in 2019 online te zetten. Daarvoor is uw medewerking nodig. Wilt u als lid van het samenwerkingsverband de gegevens van uw Exmoors weer aanleveren? Het gaat daarbij om alle dieren in uw bezit, nog niet opgegeven veulens sinds 1-1-2017, nieuw verworven Exmoorpony's, afgevoerde of gestorven dieren en om nieuw samengestelde fokgroepen. De gegevens kunnen worden aangeleverd via stamboekexmoorpony@gmail.com. Graag zo spoedig mogelijk aanleveren.

Van enkele leden hebben we de gegevens over het fokseizoen van 2018 al ontvangen. Hartelijk dank daarvoor.

Het is van belang om de gegevens in het juiste format aan te leveren. Dit format is te vinden op de website. Daar kunt u uw eigen gegevens uit het stamboek 2017 kopiëren en vervolgens uw eigen gegevens met de mutaties doormailen.

De volgende gegevens dienen in Excel te worden aangeleverd: eigenaar, huidig terrein, naam, geslacht, geboortedatum, geboorteterrein, fokker, chipnummer, vader, moeder, aankoopdatum, keurmeester (met keuringsdatum) en eventuele opmerkingen (b.v. wit haar, ziekten etc.). In de laatste kolom is de hengstenlijn toegevoegd, dit kunt u invullen als u deze gegevens heeft.

Sexmoorpony; Samenwerkingsverband Exmoorpony op Twitter

Door: Lodewijk van Kemenade

De bijzondere waarde van de West-Europese oerpony is bij veel mensen nog onbekend. Twitter is één van de manieren om een breder publiek te bereiken. Sinds kort beschikt het Samenwerkingsverband daarom over een eigen Twitteraccount. Voor de leden die actief op Twitter zijn: willen jullie het account @Exmoorpony1 s.v.p. gaan volgen en zelf ook berichten over Exmoors posten met vermelding van de accountnaam? Dan retweeten we die berichten. Het aantal volgers is nu nog zeer bescheiden en gaat hopelijk groeien, ook dankzij jullie netwerken.

Bij het maken van het account kwam er in eerste instantie onverwacht een wel heel wervende naam voor het account tevoorschijn: Sexmoorpony. Sex sells maar Twitter was niet akkoord en blokkeerde al snel het account. De naam is nu dus @Exmoorpony1, een stuk braver.

Leden worden kuddehouders of beschermers

Samenwerkingsverband Exmoorpony heeft geen winstoogmerk en onze vrijwilligers (bestuursleden, inspecteurs en stamboekhouder) krijgen geen salaris van het samenwerkingsverband. Ons doel is het in stand houden van de wilde oerpony en zijn wilde eigenschappen. Omdat dit duidelijk een goed doel is, werd onze stichting vroeger door de fiscus erkend als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling).

Enkele jaren geleden constateerde de fiscus dat we binnen het samenwerkingsverband ten onrechte spraken over leden. Omdat een stichting geen leden heeft maar een bestuur (een vereniging heeft wel leden), werd ons daarom de status van ANBI afgenomen. Op zichzelf is dat niet zo erg, maar feitelijk is het niet correct om over leden te spreken binnen een stichting. Voortaan spreken we daarom niet meer over leden, maar over kuddehouders (mensen met Exmoorpony's) en beschermers (mensen die ons steunen met een bijdrage van € 30,- per jaar).

Van dekhengst tot pakezel

Door: Giel Hermans

Mijn naam is Giel Hermans, agrarisch ondernemer uit Kessel. In mijn schaarse vrije tijd ben ik reservist bij het Korps Mariniers. Aangezien ik al sinds mijn zesde met paarden bezig ben, vind ik het een enorme uitdaging om op eigen kosten en risico paarden en pony's op te leiden en deze klaar te stomen voor inzet bij het Korps Mariniers. Dit expeditionaire korps maakt gebruik van alle vormen van transport die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de gestelde taak. Dit kunnen dus ook (last)dieren zijn. Door Exmoors in te zetten als lastdier ontstaat er een derde functie naast grasmaaier en vleesproducent.

Momenteel ben ik vier Exmoorpony's aan het opleiden. Deze zijn afkomstig uit het gebied Grashut bij Weerterbos (Limburgs Landschap).

Giel met een IJslandse pony.

Noot van de redactie: Giel heeft vier geruinde Exmoorpony's, die afkomstig zijn uit een groep Exmoors, die met behulp van voer enigszins tam zijn gemaakt. In het verleden zijn er meerdere pogingen geweest om Exmoorpony's, die geboren werden in een Nederlands natuurgebied, te temmen. Vaak werden dergelijke dieren uiteindelijk niet tam genoeg bevonden. Wanneer ze vervolgens weer werden uitgezet in een natuurgebied, raakten deze dieren hun tamheid snel weer kwijt. Wij hopen uiteraard voor Giel en zijn Exmoors dat hij veel succes heeft.

Veulen Moor

Door: Jaap Mekel

Op donderdag 23 mei 2019 werd ik gebeld door Offe, een medewerker van It Fryske Gea die o.a. toezicht houdt op de verschillende Exmoor kuddes aldaar. Hij vertelde dat er de dinsdag daarvoor een veulen was gezien waar geen merrie zich om bekommerde. Het veulen stond soms buiten het raster, maar ook daar was er geen merrie in de buurt. Op een gegeven moment is het gelukt om het veulen bij de kudde te brengen maar ook dan vond er geen aansluiting plaats. Offe vroeg om raad.

Er was al verschillende malen door recreanten melding gemaakt van de afwijkende situatie, het veulen liep rond, maar werd steeds magerder. Om zo het weekend in te gaan was geen optie. Dorien heeft ruime ervaring met het op gang helpen van Schotse Hooglander kalveren die soms na hun geboorte 7 dagen geen melk hadden gekregen en verzwakt raakten. Zonder

overleg met Dorien, bood ik Offe aan dat we het veulen zouden ophalen. Offe had hem toch al in de auto en zou hem brengen.

Ondertussen sloegen wij aan het googelen. Er blijken op verschillende sites pleegmerries te worden aangeboden. Op dat moment lukte het ons echter niet om een match te vinden. Kunstmelk voor veulens blijkt ook te koop. Dat hebben we meteen opgehaald. Het veulen bleek wondersnel te leren uit de fles te drinken. Het hengstje was flink ingevallen toen hij bij ons kwam maar knapte zienderogen op. We hebben hem enkele dagen op stal gehouden, maar toen eenmaal bleek dat hij goed op ons/de fles afkwam, hebben we hem in de wei bij rijpaarden gezet. Dorien was bang dat Moor bij de groep Exmoors die we hebben staan te snel het schuwe gedrag over zou nemen en niet te voeden zou zijn. Bij de rijpaarden ging het prima. Er werd een beetje gesnuffeld en gelikt maar het veulen leek vooral genegeerd te worden.

Dorien geeft Moor de fles.

Moor dronk al snel meer dan voorgeschreven was voor een pony, zelfs meer dan voor een paard. Ach, hij had wat in te halen dachten wij. Die grote consumptie is echter gebleven. Inmiddels draaft en galoppeert hij vrolijk door de wei en twijfelen wij er niet meer aan of hij het wel gaat redden. Uiteraard is een dergelijke opvoeding niet waar we als samenwerkingsverband voor staan. Als het dier ergens uit het zicht verstorven zou zijn, zou ik er vrede mee gehad hebben. Maar je kan iets wat je verteld is nu eenmaal niet expres niet weten.

Er zijn verschillende mogelijkheden hoe het zo gekomen is. Het kan zijn dat een merrie voor het eerst geworpen heeft en dacht, “wat ik vandaag heb gepoept weet ik niet maar ik loop hiervan weg zoals van elke hoop vijgen”. Het kan ook zijn dat de merrie het idee had dat er iets mis is met het veulen en het om die reden links heeft laten liggen. Minder waarschijnlijk maar ook mogelijk is dat het veulen direct bij het werpen al buiten het raster is geraakt en dat er daardoor geen moeder-kind binding is ontstaan. In het laatste geval zou je verwachten dat de merrie toch bij het veulen blijft. Hoe dan ook, wij hebben er voorlopig een handenbindertje bij.

Moor en Jaap.

Exmoorpony's zijn van nature afstandelijk en daarom zijn ze zo goed in te zetten voor begrazing in terreinen met recreanten. Ze blijven over het algemeen op afstand en bedelen niet. Exmoors worden met name in Groot-Brittannië wel gebruikt voor de kar of als rijpaard. Het handtam maken is dan een grote klus. Dorien heeft jaren een Fjord gereden. De Fjord is 2 jaar terug dood gegaan. Mogelijk kan ze over 3 jaar Moor beleren en als rijpaard gebruiken. Hij raakt nu in ieder geval goed gewend aan mensen.

Jaarcijfers 2018

Uitgaven 2018				Inkomsten 2018			
website	€	100,00		contributie 2018	€	390,00	
bankkosten	€	120,01		sponsoring	€	100,00	
exterieurboekje				nog te ontvangen			
ledendag				contributie 2018	€	300,00	
totale uitgaven	€	220,01		totale inkomsten	€	490,00	
saldo bank 31-12-18	€	3.393,56		saldo bank 1-1-2018	€	3.123,57	
totaal saldo 31-12-18	€	3.393,56		totaal saldo 1-1-18	€	3.123,57	
totaal	€	3.613,57				€ 3.613,57	

Begroting 2019

Uitgaven 2019				Inkomsten 2019			
website	€	100,00		contributie 2019	€	690,00	
bankkosten	€	150,00		sponsoring	€	100,00	
exterieurboekje	€	700,00					
ledendag	€	100,00		nabetaling contributie 2018	€	300,00	
totale uitgaven	€	1.050,00		totale inkomsten	€	1.090,00	
saldo bank 31-12-19	€	3.433,56		saldo bank 1-1-2019	€	3.393,56	
totaal saldo 31-12-19	€	3.433,56		totaal saldo 1-1-19	€	3.393,56	
totaal	€	4.483,56				€ 4.483,56	

De foto

Deze foto is gemaakt in het vroege voorjaar 2017. De wisenten maakten toen voor het eerst kennis met Exmoor veulens, die door de kudde even goed geobserveerd werden. Als kuddebeheerder dit schouwspel even staan aanschouwen, maar al snel werd duidelijk dat ze het onderling met wederzijds respect verder regelde door gepaste afstand te behouden.

Door: Arjen Boerman, Free Nature.